

DE WERK GROEP

APPS
voor
AFASIE

► Hersenletsel.nl heeft een werkgroep die zich speciaal bezighoudt met het reviewen van applicaties (apps) voor mensen met afasie. Het doel is om een grote database met apps aan te leggen zodat u gemakkelijk een voor u geschikte app kunt vinden. Of u nu op zoek bent naar een spel of communicatiemiddel of iets er tussenin, het is de bedoeling dat u dat allemaal in onze database kunt vinden. U kunt bij ons terecht voor workshops, nieuwe apps en vragen omtrent de werkwijze van de apps. Vanaf 2015 bestaat de werkgroep uit 3 personen en die stellen zich in deze editie kort voor, gevolgd door een uiteenzetting van een onderzoek van Yara Callens.

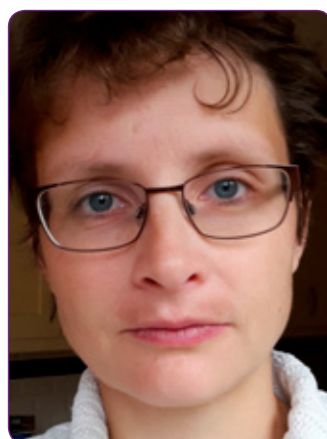
Tilly van Bussel (Voorzitter)

Gespecialiseerd activiteitenbegeleider, werkzaam bij Archipel Afasiecentrum Eindhoven.

In september 2012 las ik de column 'Apps voor Afasie' in het Magazine van Hersenletsel.nl. Ik was geïnteresseerd in apps i.v.m. mijn werk op het Afasiecentrum en ook uit een soort hobby; interesse in techniek. Ik trok de stoute schoenen aan en reisde af naar Velp waar ik met Michiel Lindhout een gesprek had om actief deel te nemen aan de Werkgroep 'Apps voor Afasie'.

Vooral de techniek van de iPad en de werkwijze van de apps in het bijzonder spreken mij aan. Voor mensen met afasie is de iPad met de juiste apps echt een uitkomst. Samen met de cliënten bekijken we welke apps een aanvulling kunnen zijn bij afasie. We bekijken ze kritisch en ik maak er dan een 'totaalplaatje' van om het te kunnen delen met anderen.

Vanaf december 2012 review ik apps, samen met cliënten uit de iPad groep. Uiteindelijk zijn zij het die met de apps gaan werken. Zo hebben we de standaard instellingen van de iPad besproken, maar we beoordeelden ook apps als Gridplayer, Gespreksboek lite, Communicado, 'Oefenen na een beroerte', 'Woordwolk' en 'Predictable'. We hebben, indien nodig, tips ter verbetering doorgegeven aan de ontwikkelaars, waar ook gehoor aan gegeven is. We hebben ook een tour gemaakt met 'Apps in de praktijk' en de workshop 'Communiceren met de iPad', soms met de betrokkenheid van cliënten. Zo werden we uitgenodigd op symposia (E-health, Ukon) en hielden we een workshop bij Cafe Brein, bij het NAH Café, bij activiteitencentra en bij afasiecentra.

Sylvia van de Braak

(Regie)Begeleider binnen Siza Afasiecentrum Tilburg en binnen Siza Regionaal Expertisecentrum NAH Tilburg.

In 2014 kwam ik in contact met Tilly. Zij vroeg mij aan te sluiten bij de werkgroep 'Apps voor Afasie'. Dit heb ik gedaan, omdat het nauw aansluit bij mijn werkzaamheden binnen het afasiecentrum. Ik begeleid hier mensen met afasie die een hulpvraag hebben op digitaal gebied. Dit kan dus naast een iPad en andere tablets ook betrekking hebben op een smartphone en op vaste computers. Ik vind het ontzettend leuk om programma's te gebruiken die mensen met afasie kunnen ondersteunen in het zelfstandig leven. Het kan soms een zoektocht zijn om een passend programma te vinden bij een hulpvraag. Maar de techniek staat nooit stil, dus ik ook niet! Door zoeken totdat er iets gevonden is!

Dominique van Oosterbos

Logopedist, werkzaam bij Afasiecentrum Breda en het behandelteam van stichting Elisabeth Breda.

Sinds de start van het afasiecentrum begeleid ik groepen. Naarmate het centrum groeide kwamen er steeds meer vragen naar ondersteuning en oefeningen op tablets of smartphones. Als jonge medewerker ben ik deels opgegroeid met de digitale wereld en was de keuze om een digi-groep te starten snel gemaakt! In deze groep hebben deelnemers diverse hulpvragen voor tablets en smartphones. Denk hierbij aan apps speciaal gericht op het oefenen van de taalproblematiek, maar ook aan het leren omgaan met e-mailen, social media, boodschappen doen, WhatsApp, etc.

In februari 2016 zijn wij als centrum gevraagd deel te nemen aan de werkgroep 'Apps voor Afasie', wat natuurlijk super aansluit op onze digi-groep! Met de visie van mij als logopedist en de meningen van de deelnemers reviewen wij met veel plezier de apps voor de werkgroep.

Applicatiegebruik bij NAH

Yara Callens (23), afgestudeerd aan de AP Hogeschool te Antwerpen, deed een onderzoek over het gebruik van apps bij personen met NAH. Zij voerde dit uit tijdens haar laatste stage van 12 weken in het Psychiatrische Ziekenhuis Bethanië, op de zorgeenheid.

Binnen het onderzoek probeerde ze antwoord te vinden op de volgende onderzoeksvraag:

"Kan het werken met apps de zelfredzaamheid bevorderen bij personen met cognitieve beperkingen ten gevolge van een niet-aangeboren hersenletsel?"

Per patiënt zocht zij naar apps die zowel aansloten bij de behoeften als bij de mogelijkheden van de patiënt. Om de apps aan te leren is gekozen voor de methode 'foutloos leren'. Daarbij zorgt de therapeut dat er geen fouten worden gemaakt tijdens het leerproces, door bijvoorbeeld een uitgebreid stappenplan met foto's te maken en door acties voor te doen.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat het werken met apps de zelfredzaamheid kan bevorderen bij personen met cognitieve beperkingen ten gevolge van NAH. Dit is echter niet bij iedereen het geval. De mate waarin de zelfredzaamheid bevorderd kan worden, wordt bijvoorbeeld bepaald door ziekte-inzicht, motivatie, hoeveelheid (voor) kennis van smartphonegebruik, persoonlijkheid, etc.

Verder zijn er enkele bevindingen naar voren gekomen tijdens dit onderzoek.

Zo kan men stellen dat de methode 'foutloos leren' niet voor elke patiënt geschikt is. Deze methode lijkt voornamelijk geschikt te zijn voor personen met een ernstige geheugenproblematiek en voor personen die gebaat zijn bij veel structuur. Het lijkt essentieel te zijn om een stappenplan te gebruiken, ook voor diegene waarvoor foutloos leren niet geschikt is, omwille van de volgende redenen:

- Een stappenplan zorgt voor structuur;
- Het kan bij de start een leidraad bieden;
- Het kan de mogelijkheid bieden om zelfstandig verder te werken;
- Mantelzorgers kunnen aan de hand van dit stappenplan verder met het helpen.

Het is belangrijk om samen met de patiënt in te plannen wanneer de app in het dagelijkse leven kan worden toegepast. Hierbij is observatie en stimulatie van het zorgteam vaak wenselijk.

Sommige literatuur zegt dat ziekte-inzicht een voorwaarde is om een hulpmiddel te gebruiken. Dit wordt in het onderzoek in twijfel getrokken, omdat deelnemers met een beperkt ziekte-inzicht wel kwamen tot het leren werken met een app. Zolang er maar voldoende motivatie was.

De hedendaagse technologie kan iemands leven veranderen. Voor personen met een beperking geldt dit zeker. Nu kan een persoon die door hersenletsel beperkt wordt toch zelfstandig afspraken bijhouden, zich oriënteren, boodschappen doen, enzovoort. Het gebruik van apps kan bepaalde activiteiten opnieuw mogelijk maken.

Wilt u meer informatie over de werkgroep en/of over een workshop dan kunt u hiervoor terecht bij de Werkgroep via info@herenletsel.nl